

Harrastusjaostot ja -ryhmät

Vuoden aikana tähdätään jaostojen verkkosivujen uudistamiseen.

Aurinko

Vetäjä: Jyri Lehtinen

Jaosto kokoaa verkkosivuilleen jäsenten uusia kuvia Auringosta sekä kerää yhteen jaostoon lähetetyt aurinkohavainnot erityisesti h-alphan. Aurinkohavaintoihin liittyvistä aihepiireistä keskustellaan jaoston sähköpostilistalla, jossa myös kannustetaan osallistumaan harrastukseen. Jaoston verkkosivut pidetään ajan tasalla ja myös jaostoon lähetettyjen auringonpilkkuhavaintojen julkaisua tätä kautta tutkitaan. Osallistumista Cygnukselle ja aurinkokuntapaamiseen suunnitellaan saaden uusia innostumaan. Auringon moniaaltoalueen havaintoprojektia jatketaan. Jaoston vetäjinä toimivat Jyri Lehtinen, Vesa Vanhanen ja Marko Kämäräinen.

Havaintovälineet

Vetäjä: Kari Laihia

Jaoston toiminnan suuntaviivat on sovittu vuoden 2012 laitepäivillä ja Cygnukselle pidetyissä havaintovälinejaoston kokouksissa. Jaoston pääaktiviteetit ovat havaintovälinerakentelu sekä tähtikuvaus. Toiminta vuonna 2013: Pidetään yhteyttä jäsenistöön ja opastetaan havaintovälineasioissa. Pyritään tukemaan Ursan julkaisutoimintaa ja laitetestausta, osallistutaan valtakunnallisiin tähtiharrastustapahtumiin mahdollisuuksien ja resurssien mukaan. Järjestetään keväällä 2013 laitepäivät Tähtikalliolla, johon hankitaan mielenkiintoista ohjelmaa. Cygnuksella jaostokokous ja havaintovälinetoimintaa, mm. rakentelupaja.

Ilmakehän optiset ilmiöt

Vetäjä: Juha Ojanperä

Vuonna 2012 jaoston toiminta tulee jatkumaan pääpiirteissään entiseen malliin. Jaoston piirissä tehdään havaintoja ilmakehän valoilmioista, jotka kerätään keskitetysti Taivaanvahtiin. Havaintoja otetaan vastaan toki myös muiden kanavien, kuten sähköpostin, Foorumin ja sähköpostilistojen kautta. Huhtikuussa tarkoituksena on järjestää jälleen Halohuhtikuu -havaintokampanja. Havaituista ilmiöistä tehdään koosteraportteja Ursa minoriin. Jaosto osallistuu Taivaanvahdin kehittämiseen aktiivisesti. Jaoston Ice Crystal Halos -blogia ylläpidetään ja kehitetään edelleen vuonna 2012. Jaoston tiedotuskanavina toimivat sähköpostilista, Jaostouutisia -blogi ja Taivaanvahti.

Jaoston aihepiiriä tullaan tekemään tunnetuksi tiedotusvälineiden kautta, käsitystä ilmakehän valoilmioista suuren yleisön keskuudessa parannetaan esitelmillä ja lehtiartikkeleilla. Tiedotusvälineiden ja yksityisten ihmisten esittämiin kysymyksiin vastataan aina mahdollisuuksien mukaan. Jaoston verkkosivuja kehitetään mahdollisuuksien mukaan.

Jaosto järjestää perinteisen jaostotapaamisen Tähtikallion havaintokeskuksessa Artjärvellä. Tapaaminen ajoittuu todennäköisesti huhti-toukokuuhun. Jaosto tulee myös järjestämään ohjelmaa Cygnus -kesätapahtumassa.

Kerho- ja yhdistystoiminta

Vetäjä: Mika Aarnio

Jaosto pitää yhteyttä yhdistysaktiiveihin kaikkien tiedotuskanavien kautta. Julkaistaan tarvittaessa sähköisiä ja paperisia oppaita ja havaintoraportteja. Ylläpidetään toimintaan liittyvää kerho-wikiä. Osallistutaan Cygnukselle ja muihin asiaankuuluviin tapaamisiin tai näyttelyihin. Jo perinteeksi muodostunut yhdistysseminaari pidetään marraskuussa vuorovuosin Artjärvellä ja muualla Etelä-Suomessa, erinäisten kiireiden vuoksi vuoden 2012 seminaari siirtyy helmikuulle 2013, joten budjettiin esitetään varattavaksi suurempaa summaa. Jaosto koordinoi yhdistysten yhteisiä tapahtumia ja yhteistä tiedottamista sekä tuottaa kaikille yhteistä materiaalia.

Kuu, planeetat ja komeetat

Vetäjä: Veikko Mäkelä (2012 asti)

Jaosto jatkaa Kuu-, planeetta- ja komeettahavaintojen keräämistä ja kohteisiin liittyvien havainto-ohjelmien organisointia. Harrastajia aktivoidaan edelleen raportoimaan havaintojaan myös jaoston havaintoarkistoihin ja Taivaanvahti-järjestelmään.

Kauden merkittävimpiä havaintokohteita lienevät maaliskuussa näkyvä komeetta C/2011 L4 (PanSTARRS) ja joulukuussa ilmestyvä C/2012 S1 (ISON). Molemmat voivat olla selvästi paljain silmin näkyviä.

Jaosto käyttää viestintäänsä Ursa Minoria, sekä monipuolisesti Ursan tarjoamia sähköisiä kanavia. Jaosto tarjoaa myös ohjelmasisältöä Tähtipäiville sekä Cygnus-tapahtumaan.

Yhteistyötä tehdään muiden jaostojen, erityisesti pikkuplaneetat ja tähdenpeitot -jaoston kanssa. Edellä mainitun kanssa jaostolla on mm. yhteinen sähköpostilista.

Matematiikka ja tietotekniikka

Vetäjä: Mikko Suominen

Jaoston toiminnan keskipisteessä on kehittää avaruusaiheisten ohjelmien hyötykäyttöä keskittyen ilmaisohjelmiin. Aiheeseen liittyviä juttuja julkaistaan Ursa Minorissa sekä Tähdet ja avaruus -lehdessä. Jaosto kokoontuu keväällä laitepäivillä sekä kesällä Cygnuksella. Mahdollisuuksien mukaan ollaan esillä myös muissa yleisötapahtumissa.

Meteorijaosto

Vetäjä: Markku Nissinen

Jaoston toimintaan aktiivisesti osallistuvien harrastajien määrää pyritään lisäämään sekä tiedottamaan aktiivisesti meteoriasioista myös suurelle yleisölle. Video, valokuvaus, laskenta- ja radiohavaintojen tekoa tuetaan. Jokaiseen Ursa Minoriin kirjoitetaan artikkeli ja Tähdet ja

avaruus -lehteä avustetaan meteoreja koskevissa asioissa. Yhteistyötä tutkijoiden kanssa jatketaan. Erityisesti kehitetään yhteistyötä kansainvälisen meteorijärjestön (IMO) kanssa. Havainto-opasta ja kotisivuja päivitetään. Tarvittaessa havainto-opasta painetaan pieni erä. Jaoston jokavuotinen syystapaaminen järjestetään lokakuussa Artjärvellä. Cygnuksella pyritään pitämään ainakin jaostokokous. Pyritään myös osallistumaan tähtipäiville mahdollisuuksien mukaan.

Myrskybongaus

Vetäjä: Matias Takala

Myrskybongausjaosto ylläpitää jaoston verkkosivuja, siihen liittyvää havaintokantaa, salamapaikanninkarttaa, Artjärven salamapaikanninta, Blitzortung-salamapaikanninyksikköä sekä osallistuu Ursan sääaseman ylläpitoon. Jaosto on aktiivisesti kehittämässä Ursan Taivaanvahti-järjestelmää. Vuonna 2013 selvitetään mahdollisuuksia siirtää jaoston verkkosivut ainakin osittain osaksi Ursan uusien www-sivujen julkaisujärjestelmää. Vastaamme aktiivisesti median tiedusteluihin ja pidämme tarvittaessa aiheeseen liittyviä luentoja. Jaostomme osallistuu kesän 2013 Cygnukseen. Jaostokokouksemme on perinteisesti syystapaamisen yhteydessä lokakuun lopussa 2013.

Yhteistyö Ilmatieteen laitoksen ja Vaisala Oyj:n kanssa jatkuu edelleen myös 2013. Ilmatieteen laitos vapauttaa kesään 2013 mennessä tutka- ja salamadataa, minkä vuoksi yhteistyön lopullinen suunta selviää vasta vuoden 2013 myrskybongauskauden alkaessa. Jaosto pyrkii hyödyntämään vapautuvaa dataa harrastajille käyttökelpoisten tuotteiden muodossa mahdollisimman pian kun aineistoja on saatavilla.

Pikkuplaneetat ja tähdenpeitot

Vetäjä: Matti Suhonen

Jaosto tiedottaa toiminnastaan Ursa minorissa ja tarvittaessa avustaa Tähdet ja avaruus -lehteä. Jaoston verkkosivuilla julkaistaan tiedot vuoden 2013 aikana havaittavista kirkkaista kääpiöplaneetoista, niitä pienemmistä kappaleista sekä Kuun ja asteroidien aiheuttamista tähdenpeitoista. Myös Jupiterin kirkkaiden galileolaisten kuiden sekä mahdollisuuksien mukaan himmeämpien kuiden tapahtumia havaitaan. Havainto-oppaiden ja raporttilomakkeiden päivittämistä sähköiseen muotoon jatketaan. Visuaalisia ja valokuvahavaintoja kerätään järjestelmällisesti.

Jaosto järjestää ohjelmaa kesällä Cygnuksella. Jaoston vetäjä osallistuu mahdollisuuksien mukaan elokuun 2013 lopussa Espanjassa järjestettävään tähdenpeittojen havaintojen kansainväliseen ESOP XXXII -tapahtumaan.

Revontulijaosto

Vetäjä: Tom Eklund

Revontuli -jaosto tekee havaintoja ja keskustelee niistä. Jos aurinko on suosiollinen ja kuvamateriaalia kertyy, jaosto pyrkii osallistumaan Cygnukseen. Jaoston erityisenä pyrkimyksenä on lisätä tietoisuutta siitä, kuinka usein revontulia voi nähdä jopa aivan

eteläisessä Suomessa. Jaosto tulee julkaisemaan artikkeleja revontulien esiintymisestä ja mahdollisesti valokuvaamisesta Ursa minorissa. Lisäksi jaoston nettisivujen pieni ja pikainen päivitys on ehdottomasti tehtävä ASAP.

Syvä taivas

Vetäjä: Toni Veikkolainen

Syvä taivas -jaoston toiminta jatkuu pääpiirteittäin entiseen tapaan. Jaoston tarkoitus on edistää syvän taivaan havaitsemista Suomessa, toimia aihetta koskevana neuvonantajana sekä kerätä, arkistoida ja julkaista syvän taivaan kohteista tehtyjä havaintoja. Nykyään suurin osa piirroshavainnoista lähetetään jaoston omaan havaintoarkistoon (www.deepsky-archive.com). Taivaanvahti-järjestelmän käyttöä havaintoaineiston, erityisesti valokuvien, julkaisukanavana seurataan.

Jaosto järjestää vuotuisen syvä taivas -tapaamisen syksyllä Orimattilan Tähtikalliolla, sekä pyrkii esiintymään Ursan Cygnus-kesätapahtumassa, jossa pyritään pitämään esitelmä tai havaintokatsaus.

Jaosto on käynnistänyt kaksi havaintoprojektia. Alkusykyä ja loppukevättä koskevan projektin kohteena on Käärmeenkantajan tähdistö. Muulloin pyritään havaitsemaan Kefeuksen kohteita. Projektin tuloksia on tarkoitus julkaista jaoston kotisivuilla ja Ursa Minor -lehdessä.

Jaosto pyrkii julkaisemaan vuodessa 4-6 artikkelia Ursa Minorin Linnunrata-palstalla. Lisäksi jaoston toiminnasta riippumaton Tähdet ja avaruus -lehden Syvä taivas -palsta jatkaa ilmestymistään. Linnunrata-palstan kirjoitusvastuu jaetaan 3-5 jaostolaiselle. Mahdollisuuksia jaoston EDL-lehden julkaisemiseen selvitetään.

Syvän taivaan -havaintojen oppaan päivitystarve selvitetään. Jaoston nettisivujen keväällä alkanut kehitystyö jatkuu. Jaoston vanhat Linnunrata-palstat siirretään kokonaisuudessaan digitaaliseen muotoon.

Jaoston tärkeimmät tiedotuskanavat ovat sähköpostilista, jaoston nettisivut, -wiki, -blogi sekä Linnunrata- palsta. Jaoston kotisivuja tullaan kehittämään ja päivittämään edelleen. Jaoston vetäjinä toimivat Toni Veikkolainen ja Iiro Sairanen.

Tekokuut ja raketti-ilmiöt

Vetäjä: Antti Kuosmanen

Vuoden aikana jaosto jatkaa perustehtävänsä eli kerää visuaalihavaintoja satelliiteista ja raketien aiheuttamista valoilmiöistä ja jakaa avaruustekniikkaan liittyvää perustietoutta harrastajilleen.

Ursa Minor -lehdessä julkaistaan säännöllisesti aihepiireihin liittyviä tekstejä ja jaoston sähköpostilistalla jaetaan ajankohtaista havaintotietoutta.

Jaosto pyrkii kehittämään www-sivujaan tarjoamalla entistä kattavampaa perustietoutta jaoston aihepiireistä ja kehittämällä sivulle raketti-ilmiöarkistoa.

Jaoston harrastajat kokoontuvat Cygnus-kesätapahtumassa.

Harrastusryhmät

Muuttuvat tähdet

Vetäjät: Mika Luostarinen (visuaalihavainnot) ja Arto Oksanen (ccd-havainnot)

Ryhmä järjestää Euroopan muuttujien tähtien havaitsijoiden tapaamisen 26.-28.4.2013.
Paikkana on Helsingin observatorio.

Sää ja havainto-olosuhteet

Vetäjä: Ensio Mustonen ja Ilkka Santtila (kelikalenteri)